

УКРАЇНСЬКА МОВА

УДК 811.161.2.–83

DOI <https://doi.org/10.32838/2710-4656/2021.1-1/01>*Азарова Л. Є.*

Вінницький національний технічний університет

ЖАРГОННІ ФРАЗЕОЛОГІЗМИ В МОВІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПЕРІОДИКИ

У статті на матеріалі дискурсу сучасних українськомовних засобів масової комунікації розглянуто жаргонізовані фразеологізми в побудові газетного тексту як одного із засобів комунікативного впливу на читача. Проаналізовано фраземи, які є влучним засобом розкриття негативної характеристики героїв публікацій. Доведено, що фразеологічні одиниці в мові сучасної української періодики вживають для надання оцінності, емоційності, експресії висловлення. Вони є засобом образності та виразності, які мовознавці вважають категоріальними ознаками фразем. Визначено, що сучасна преса, гостро реагуючи на зміни у соціальному, політичному, економічному житті суспільства, намагається досягнути інформативності та епатажності тексту. У зв'язку зі зміненням соціально-політичного життя у суспільстві з'являється велика кількість нових понять, що зумовлює потребу не лише номінації, а й образної оцінки явищ дійсності. Показано, що сьогодні в газетній мові існує постійна необхідність пошуку нового фразеологізму для загострення уваги читача на певних явищах, актуальних для суспільства, виявлення свого ставлення до описуваного, забезпечення сприйняття та запам'ятовування поданої інформації. Відзначено, що у сублексиконі сучасної української періодики помітне проникнення значної кількості жаргонізованої розмовної лексики, евфемізмів, політичного, професійного, молодіжного, кримінального жаргонів, які виступають потужним експресивним засобом у мові сучасної преси. Оскільки особливістю газетного мовлення є його незначна уніфікованість, вона надає свободу вибору лексичних засобів і дозволяє розмовні, жаргонні вкраплення. Підкреслено, що це явище не завжди можна розцінювати як позитивне, оскільки надмірне вживання жаргонізмів змінює уявлення про мовну норму, стає причиною негативних наслідків для літературної мови загалом.

Ключові слова: мова засобів масової комунікації, фразема, стійкі словосполучення, жаргонна фразеологія, евфемізми, жаргонізована розмовна лексика, жаргонно-фразеологічні інновації.

Постановка проблеми. Фразеологічне багатство мови здавна привертало увагу науковців, оскільки воно є невичерпним скарбом українського народу, наділено необмеженими естетичними можливостями в художній мові [7, с. 74].

В останні десятиліття газетно-публіцистичний стиль репрезентує не лише нормативну лексику та фразеологію, а й різні групи слів і усталених одиниць субстандартного характеру: нелітературних розмовних, жаргонних, арготичних, діалектних слів. У сучасній лінгвістиці конче важливим є вивчення мови сучасної української періодики, проблем, пов'язаних із функціонуванням сучасного жаргоновживання як номінативно-експресивного засобу в мові засобів масової кому-

нікації. Проникнення жаргонної лексики в розмовний, публіцистичний і художній дискурси зумовлене передусім істотними суспільно-політичними, економічними, культурними процесами в Україні, зміною орієнтирів і цінностей, уподобань мовців тощо [8, с. 120]. Сьогодні жаргонні фраземи використовують для опису загальних суспільних процесів із метою характеристики певних соціальних груп як засіб емоційного висловлення.

Мова друкованих ЗМІ є одним із найдинамічніших підстилів публіцистичного стилю, усередині якого лексико-фразеологічний рівень об'єктивно засвідчує значну кількість змін за порівняно короткий часовий відрізок. У структурі газетного тексту значну роль відіграють

жаргонні фразеологізми [10, с. 40]. Однією з причин використання жаргонної лексики в текстах сучасної української періодики є потреба епативного вербального самовираження, прагнення вразити реципієнта «органічністю» висловлювань. Саме в такий спосіб формується сучасна українська молодіжна субкультура як своєрідний мовний світ, у якому «проглядається певне іронічно-зухвале сприйняття дійсності через «свою» мовну картину світу» [11, с. 123]. Газетні тексти містять ту лексику, яка, за влучним зауваженням Л. О. Ставицької, «...актуалізується в певну епоху в певному національному культурному континумі: через стилізацію мови різних соціальних прошарків, усно-розмовної практики соціуму, введення відповідного лексикону до авторської мови тощо» [9, с. 462].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні десятиліття позначилися інтенсифікацією уваги до фразеології різних мов, оскільки фразеологізми становлять країнознавчу цінність, відображають національну культуру, широко функціонують на сторінках новітньої української прози, у розмовному мовленні, у засобах масової комунікації, в усіх мовних стилях із різними функціями.

Дослідженню цього шару лексики, умов її функціонування в сучасному газетно-публіцистичному дискурсі присвячено численні праці вчених. Питання збагачення і розвитку фразеологічної підсистеми мов, зокрема й некодифікованими стійкими словосполученнями, репрезентують праці зарубіжних і вітчизняних лінгвістів (А. Бахі, В. Флейшер, Х. Вольтер, В. Ужченко, Л. Скрипник, В. Білоноженко, І. Гнатюк, М. Алефіренко, О. Тараненко, Н. Скиба, О. Пономарів, О. Сербенська, О. Стишов, Н. Третяк, Л. Ставицька та ін.). Мовознавці акцентують увагу на важливості вивчення жаргонної фразеології, указують на основні методи, способи формування мовної компетенції засобами фразеології, розробляють методику роботи з відеоматеріалами, розглядають особливості презентації української фразеології на матеріалі художніх та мультиплікаційних фільмів. Фразеологізми як аспект вивчення лексики іноземними студентами розглянуто в працях [1–4]. Однак уважаємо, що проблема функціонування і прагматичного навантаження фразеологічних одиниць української мови сьогодні – одна з актуальних тем сучасної фразеології, потребує ґрунтовнішого вивчення, спеціального поглибленого студіювання і представлення в окремій науковій студії. Незважаючи на накопи-

чений науковий досвід у вивченні фразеологізмів сучасної української літературної мови, проблема функціонування жаргонних фразем у мові засобів масової комунікації до кінця ще комплексно не вивчена. Цим і зумовлено актуальність нашого дослідження, яке пов'язане з необхідністю системного вивчення функціонування жаргонних стійких словосполучень у мові сучасної української періодики.

Постановка завдання. Метою пропонованої розвідки є необхідність з'ясувати основні причини зростання інтенсивності використання жаргонних фразеологізмів у пресі; розкрити експресивно-оцінний потенціал цих фразем, описати типи та роль аналізованих стійких словосполучень у газетному тексті.

Джерельною базою статті слугували друковані українські суспільно-політичні видання, а саме: «Україна молода», «День», «Обозревателю», «Новинарня», «Голос України», «Високий замок», «Федерація кіберспорту України», Інтернет-видання «Znaj.ua».

Виклад основного матеріалу. Як показав аналіз зібраного матеріалу, фразеологічні одиниці жаргонного характеру в мові сучасної української періодики утворюють неоднорідний пласт одиниць, вони розширюють сферу свого функціонування і їх широко використовують у публіцистичному стилі [6, с. 29]. Помічено, що в останні десятиліття аналізовані фраземи активно проникають у розмовне (навіть літературне) мовлення багатьох пересічних громадян, журналістів, письменників, а з нього – у мовну практику засобів масової інформації, частково – художню літературу. Це відбувається ще й через те, що названі стилі в кінці ХХ – на початку ХХІ ст. інтенсивно піддаються тенденції «орозмовлення» [8, с. 122]. Функціонування жаргонної лексики в мові сучасної української періодики є одним із найдискусійніших явищ у вітчизняному мовознавстві. Дослідники української лексики з приводу цього феному мають неодностайні думки.

Україномовна періодика містить значну кількість жаргонних лексем. Жаргонізація досягнула такого рівня, що лінгвісти почали говорити про формування загального жаргону, проміжного утворення на межі літературної мови та соціальних діалектів; називають її «особливим функціонально-стилістичним розрядом», загальним жаргоном, інтержаргоном, жаргонізованим розмовним мовленням. Жаргонізація мови і мовлення зумовлена багатьма причинами. Однією з них є демократизація суспільного спілкування,

що викликане взаємодією літературної мови і некодифікованих підсистем, дією засобів масової інформації, які поширюють жаргон як експресивний засіб та звикання до жаргону в широких верств населення [6, с. 27–28].

Поняття «фразеологічні одиниці» трактують у широкому та вузькому розумінні. У статті спираємося на широкий погляд у дослідженні фразем. Згідно з морфологічною класифікацією М. Ф. Алефіренка, серед масиву зафіксованих нами жаргонних фразеологізмів у мові сучасної преси варто виділити **іменникові** фразеологізми з узагальнено-предметною семантикою, вираженою граматичними категоріями роду, числа й відмінка. Наприклад: **фігня** – дурниця, нісенітниця. «Серього, а що це за **фігня**?» («Голос України», 04.07.2020); **мусори** – працівники поліції. «Нові **«мусори»** по-старому метуть» («Голос України», 19.12.2020); **картина маслом** – здивування, дивовижне видовище. «Якщо взяти звільнення Дзержинська, нині Торецька, то там у червні 2014-го була у принципі така ж **«картина маслом»**» («Україна молода», 28.08.2019); **фейк** – підробка, вигадка, щось несправжнє. «Але не варто плутати ЗМІ, не варто плутати новини і **фейки**, пропаганду – це зовсім різні речі», – наголошує пан Жовква («Україна молода», 03.02.2021); **інфа** – інформація. «Не знаю, не знаю, як такому політичному зубру, як Лукашенко, можна було втелювати таку неперевірену **інфу!**» («Голос України», 28.11.2020); **інсайд** – важлива інформація, що доступна обмеженому колу осіб. «...де провідні експерти розкажуть про **інсайди** кіберспортивного ринку й ефективні способи заробітку в цій ніші. Це унікальна подія від компанії Smile-Exro, що не має аналогів в Україні» («Федерація кіберспорту України», 05.01.2021). «**Інсайди і фейки** з'являлися мало не щогодини» (i-ua.tv, 04.03.2020); **шабаш** – нічне збіговисько відьом, чортів, чаклунів. У переносному значенні вживається як збір людей, до яких мовець ставиться негативно. «Свободівський мер Конотопа розігнав **шабаш** прибічників Медведчука» («Новинарня», 28.04.2017). «Націоналісти вимагають зупинити **шабаш** і свавілля Тимошенко» (сайт «Цензор. нет», 23.10.2008) [5, с. 192]; **дерібан** – поділ награваного – уживають і щодо поділу посад, і щодо розподілу бізнесового та політичного впливів у різних владних структурах. «Мисливське господарство Януковича готують до **«дерібану»**» («День», 18.05.2012); **криша** – зв'язки у владних та правоохоронних структурах. «Батьківщина»: Литвин **«кришував»** підкуп депутатів,

хай відповідає» («Україна молода», 16.02.2012); **договорняк** – потурання по службі своїм друзям або родичам на шкоду справі. «Свого часу відповідні конкурси були скасовані на період карантину, що, на думку депутатів, загрожувало поверненням **договорняків** і кумівства» («Україна молода», 05.02.2021).

Ад'єктивні (прикметникові) фразеологічні одиниці, які мають категоріальне значення атрибутивності, здатність виражати статичну ознаку предмета. Наприклад: **злитий** – розповсюджений, інформація перестала бути секретною. «Мовчанка про **злиту** операцію з вагнерівцями, скарги від митників на незаконні проникнення на території та спроби віджати бізнес і тепер криваві розборки між очільниками» («Україна молода», 26.01.2021); **вальтанутий** – психічно хвора людина. «Ну не могу я з тою **вальтанутою** дружиною жити» («Україна молода», 10.03.2015); **відв'язаний** – людина, яка не дотримується загальноприйнятих норм і правил поведінки. «Задля вже зовсім **«відв'язаних»**, але не надто грошових хлопців можна запропонувати поїздку до Карпат» («День», 15.02.2019); **відморожений** – неемоційна, байдужа, інтелектуально далека людина. «Не усвідомлюючи, що сталося, учні трималися як **відморожені**» («Україна молода», 14.03.2010); **вузьколобий** – розумово обмежена людина. «Зі мною в класі навчаються деякі **вузьколобі**, вони голосно регочуть у коридорах і нікого не слухають» («День», 10.02.2016); **сивий мерин** – людина, яка дуже багато бреше. «...а також не здатна до раціональної соціальної організації, байдужа до чужих страждань, на диво насуплена й бреше з легкістю **як сивий мерин**» («День», 08.05.2017). «Москаль не розуміє, чому Могильов образився на те, що його назвали **сивим меринном**» (сайт «Цензор. нет», 12.04.2011). «Маячня **сивого мерина** – Турчинов про заяву Лаврова щодо начебто запланованої Україною провокації» (сайт «Цензор. нет», 17.12.2018) [5, с. 192].

Дієслівні фразеологізми з узагальненою семантикою процесуальної ознаки, вираженої в дієслівних граматичних категоріях виду, стану, способу, часу, особи. Наприклад: **віджати** – забрати. «Одним із тих, хто вів найбільш активну роботу з **«віджимання»** бізнесів і переслідуванню Авакова після 2010-го, був незмінний господар Харкова Геннадій Кернес» («Українська правда», 27.01.2021); **кришувати** – чинити заступництво в переважно негативних справах. «На Луганщині губернатор **«кришує»** роботу нелегальних заводів» («Знаї. ua», 25.01.2021); **жаба давить** – про стан заздрості.

«Запорізький скульптор Микола Мироненко вважає, що таким чином ілюструється фраза «жаба давить», це образ жадібності глитаїв, чиновників, бездушних бізнесменів, які душать наш народ» («Україна молода», 07.09.2007). «Їх жаба душить, що ми йдемо в бік кращого життя, що в нас ліпші перспективи» («Високий Замок», 20.03.2019). «Яка може бути дружба в бізнесі? Одного співака запросили на концерт і дали грошей, а іншого – ні, і його жаба душить» («Високий Замок», 03.07.2014) [5, с. 192]; **попасти (потрапити) під роздачу** – бути побитим, зазнати покарання. «Під роздачу потрапили і громадяни сусідніх країн: під час акцій протесту після оголошення результатів президентських виборів там побили українського фотокореспондента і затримали дев'ятьох громадян України» («Україна молода», 14.08.2020); **дах поїхав** – хтось божеволіє, втрачає здоровий глузд та самоконтроль. «Жванецький пізніше згадував, що він та Ільченко ще трималися, а в Карцева від такої звістки «дах поїхав», він мало не знепритомнів: сам Аркадій Райкін – народний артист СРСР, кумир мільйонів, засновник і керівник Ленінградського театру мініатюр, зажадав зустрічі з ними» («Україна молода», 09.12.2020); **піймати на гарячому** – жаргонізм «гаряче» був сигналом тривоги і небезпеки у злодіїв. «Безсоромних робітників аеропорту спіймали на гарячому, повідомляє пресслужба поліції в Херсонській області» («Україна молода», 16.12.2020); **паритися** – перейматися за щось. «Рома не любить паритися і купує дрібнички, які припадають пилом на полицях або в шафах, а я віддаю перевагу корисним, але приємним для душі речам, яким людина буде часто користуватися». («Федерація кіберспорту України», 16.01.2021); **отримати на халяву** – задарма, безкоштовно, просто так. «Останнє, вочевидь, засвідчує, що реноме «Книжки року» вже й так доволі високе, й організатори можуть собі дозволити не поїти ласих на халяву журналюг – нікуди не дінуться, й так напишуть» («Україна молода», 14.01.2019). «Йому завжди щастило заробити гроші на халяву» («День», 10.01.2020); **як карта ляже** – про невідомий і невизначений результат справи. «Щоправда, у ватажка донецьких бойовиків плани скромніші: «відбити» і забрати в Україні Слов'янськ, Маріуполь і Краматорськ. Для початку, а далі «як карта ляже»...» («Україна молода», 24.10.2014); **шити справу** – необгрунтовано звинувачувати когось у чомусь. «Депутати шиють справу за лазерне шоу на підтримку Тимошенко» («Україна молода», 20.01.2012); **бикувати** – поводитися зухвало, виключно, грубо, драгуючи оточу-

ючих. «Навіть Юпітеру не дозволено бикувати!» («Голос України», 19.12.2020); **в натурі** – у функції вставного слова «справді». «Як дорослий свідок тих подій можу запевнити, що «в натурі» вони тоді розгорталися значно стрімкіше, ніж пропонує цей серіал» («Україна молода», 18.09.2019); **пудрити мізки** – надавати непотрібну інформацію. «А ватажок криміналу Гарнетт – маніпулятор за посадовими обов'язками, бо без професійного вміння пудрити мізки навряд чи просидів би на бандитському вулкані десять років» («Україна молода», 14.07.2020). Отже, серед масиву зафіксованих нами жаргонних лексем у мові сучасної української преси превалюють дієсловні та іменникові фразеологізми. «Вони є найвагомішими засобами в системі публіцистичного стилю, адже наділені великою виразово-емоційною силою; характеризуються своєрідністю та яскравою виразністю» [6, с. 31].

У фразеологічну систему сучасної української періодики помітно проникнення значної кількості:

1) жаргонізованої розмовної лексики: магарич – частування з приводу укладання вигідної умови; променад – прогулянка; вишка – вища математика; кльовий – хороший, гарний; предок – батько;

2) евфемізмів: гуляща – замість розпутнича, шльондра, тобто дівчина з низькою соціальною відповідальністю; нестандартні параметри – замість товста, пухка дівчина; богом обділена – некрасива; нечиста сила – чорт;

3) професійного жаргону:

музикантів: давити клопа – довго утримувати акорд; лабати – грати на інструменті; під фанеру – спів під фонограму; драйв – енергетична музика;

спортсменів: сухий лист – спеціальний удар у футболі; сідати на колеса – велоспорт; посадити на свисток – фіксувати вигадані порушення;

військовослужбовців: дембель – від «демобілізація»; батя – командир батальйону; вертушка – вертоліт; сверчок – солдат надстрокової служби;

автомобілістів: бублик, баранка – кермо; тачка – таксі, легковий автомобіль; тещин язик – звивиста гірська дорога; резина – шини; копійка – «ВАЗ 2101»;

журналістів: газетна качка – фальшива сенсація; первак – ексклюзивний матеріал; обрубати хвости – скоротити верстку в останні хвилини; баландер – автор слабкого матеріалу;

4) молодіжного жаргону: центровий – авторитетний; бабки – гроші; прикид – одяг; на шару – отримати щось безкоштовно; злиняти – щезнути; тусівка – зібрання молодіжних угруповань;

туфта – підробка, халтура; халява – отримання чого-небудь за чужий рахунок; фартити – щастити, везти; лоханутися – припуститися помилки;

5) кримінального жаргону: стрілка – зустріч представників угруповань злочинних; відкат – вид хабара; дах – силове прикриття з боку правоохоронних структур; базарити – розмовляти; стукач – інформатор; фраерша – жінка, яка ніде не працює, матеріально забезпечена; ксива – документ; тусуватися – прогулюватися в певному місці, ходити вперед, назад (по камері, бараку);

6) політичного жаргону: тушка – голосування виборця за партію, прибічником якої він не є; борці-гастролери – куплені голоси виборців; гречка, каруселі, струмок, технологія «косинка» – правопорушення під час голосування; струмок, ручайок – процес відвезення на виборчу дільницю «куплених» виборців; рояльне голосування – процес голосування у Верховній Раді за відсутнього на засіданні депутата;

7) жаргонно-фразеологічної інновації: мокрого місця не залишити; давати чосу – бігти, зазнавши поразку; поздохати від ржачки – сміятися; тримати дямбу на заперті – мовчати, не розголошувати, утримуватися від висловлювань; по самі апельсини – вища міра чогось (покарання, поразок).

Усю жаргонну лексику в мові сучасної української періодики можна класифікувати на такі лексико-тематичні групи: політичний, професійний, молодіжний, кримінальний жаргони; жаргонізована розмовна лексика, евфемізми, жаргонно-фразеологічна інновація.

Висновки і пропозиції. Отже, використання жаргонних фразем є досить поширеним явищем, яке застосовують у царині засобів масової комунікації. Проаналізовані вище фразеологізми виконують найрізноманітніші стилістичні функції, серед яких домінують оцінно-емоційна та експресивна. Це пояснюється самою природою цих мовних одиниць. Більшість із них сформувалася саме на українському ґрунті, а тому відзначається наці-

ональною специфікою і наділена необмеженими естетичними можливостями в газетному тексті. За своїм духом і лексичним наповненням вони віддзеркалюють мовний світ українського народу і несуть у собі певне стилістичне навантаження. Жаргонні фразеологізми є вдалим засобом гострої образної характеристики тих чи інших негативних рис, властивостей, вчинків героїв публікацій; стають ознакою індивідуально-авторської манери автора; дають змогу стисло й яскраво висловити думку, яку складно, а й подекуди й неможливо, досягти іншими способами. У мові сучасної української періодики вони виступають потужним експресивним засобом газетної мови; збільшують силу і виразність висловлювання; привертають увагу читача, а також допомагають цілісно і повноцінно передати інформацію про події, що відбуваються в суспільному середовищі. Кожен фразеологізм під впливом контексту набуває комунікативної значущості та дає змогу реалізувати авторську інтенцію, заохочує до спільного міркування, емоційного впливу; викликає в читача певне ставлення до зображуваного.

Але дослідники публіцистичного стилю застерігають від надмірного вживання жаргонізмів у газетному тексті, оскільки вони змінюють уявлення про мовну норму, іноді вульгаризують мову, перебувають за межами загальноновизнаних етичних моральних правил. Кожен жаргонізм потребує детального розгляду, що здійснюється засобами української мови, а його вживання має бути виправданим. Доречне використання жаргонних фразеологізмів свідчить про мовну культуру та повагу до рідної мови. Питання інтенсифікації процесу жаргонізації мови і мовлення в сучасній українській періодиці залишається відкритим і потребує подальшого опрацювання.

Перспективу подальших досліджень ми вбачаємо в подальшому вивченні жаргонної фразеології у структурному та частиномовному плані, різноаспектному аналізі нових фразем в україномовній пресі.

Список літератури:

1. Азарова Л. Є., Горчинська Л. В., Пустовіт Т. М. Особливості вивчення фразеологізмів у викладанні української мови як іноземної. *Вчені записки ТНУ ім. В. І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціальні комунікації»*. 2019. Т. 30(69). № 4. С. 4–6.
2. Азарова Л. Є., Горчинська Л. В., Пустовіт Т. М. Використання мультимедійних технологій у вивченні фразеологізмів на заняттях з української мови як іноземної. *Закарпатські філологічні студії*. 2020. Вип. 13. С. 15–23.
3. Азарова Л. Е., Горчинская Л. В. Фразеологизмы как аспект изучения лексики иностранными студентами. *Закарпатські філологічні студії*. 2019. Вип. 11. Т. 1. С. 61–67.
4. Use of information technologies in studying phraseology in the course of ukrainian as a foreign language / Azarova L. et al. *National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute», Faculty of Linguistics. Advanced Education* 2020. P. 28–32.

5. Азарова Л. Є. Жаргонна фразеологія в мас-медійному дискурсі. *Матеріали XLIX науково-технічної конференції підрозділів Вінницького національного технічного університету (НТКП ВНТУ, 2020)* : збірник доповідей. Вінниця : ВНТУ, 2020. С. 191–193.
6. Левченко Т. М. Функціонування жаргонних фразеологічних одиниць у засобах масової комунікації. *Закарпатські філологічні студії*. 2019. Вип. 11. Т. 1. С. 27–32.
7. Левун Н. В., Степаненко О. К. Фразеологічні одиниці роману Ліни Костенко «Маруся Чурай». *Закарпатські філологічні студії*. 2020. Вип. 13. Т. 1. С. 73–77.
8. Стишов О. А. Жаргонна фразеологія галузі спорту в мас-медійному дискурсі кінця ХХ – початку ХХІ століття. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія «Філологічні науки»*. 2017. Вип. 43. С. 120–124.
9. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг. Соціальна диференціація української мови. Київ : Критика, 2005. С. 462.
10. Третяк Н. В. Експресивний потенціал жаргонної фразеології. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Філологічні науки*. 2013. Кн. 4. С. 40–43.
11. Явір В. В. Жаргонізований дискурс: духовний занепад чи норма? *Філологічні студії. Науковий вісник Криворізького державного педагогічного університету*. 2009. Вип. 3. С. 119–123.

Azarova L. Ye. JARGON PHRASEOLOGIES IN THE LANGUAGE OF MASS MEDIA COMMUNICATIONS

In the article on the material of the discourse of modern Ukrainian-language mass media the jargonized phraseologisms in the construction of the newspaper text as one of the means of communicative influence on the reader are considered. The main slang phraseological units which are the successful means of sharp figurative characterization of negative traits, actions of the heroes of publications are analyzed. It is proved that they contain a great power of evaluation, emotionality and powerful expression. They are the means of imagery and expressiveness which linguists consider categorical features of phrases. It is determined that modern journalism reacts sharply to changes in the social, political, economic life of society, seeks to be as informative as possible and to ensure expression by any means. Due to the changing socio-political life in society, a large number of new concepts appear which necessitates not only the nomination, but also the figurative assessment of the phenomena of reality. It is shown that today in newspaper language there is a constant need to find a new phraseology to sharpen the reader's attention to certain phenomena relevant to society, to express their attitude to the described, to ensure perception and memorization of information, to provide emotional charge. It is noted that in the phraseological structure of modern Ukrainian journalism there is a significant penetration of a large number of jargonized colloquial vocabulary, euphemisms, political, professional, youth, criminal jargon which are a powerful expressive means of newspaper language. As the peculiarity of newspaper speech is its insignificant uniformity it provides freedom of choice of lexical means and allows colloquial, slang. It is emphasized that this phenomenon can't always be regarded as positive because the excessive use of jargon changes the perception of the language norm, causes negative consequences for literary language in general.

Key words: language of mass media, phrasema, persistent phrases, slang phraseology, euphemisms, jargonized colloquial vocabulary, slang-phraseological innovations.